

Ministerstwo Obrony Narodowej

Sekretarz Stanu
Paweł BEJDA

BMON-WP.053.333.2025/In-141-25/SW
Warszawa, 20.05.2025 r.

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Do wiadomości: Dyrektor Departamentu Spraw Parlamentarnych w KPRM

ePUAP

Dotyczy: interpelacji nr 9418 Pana Posła Janusza Cieszyńskiego w sprawie polityki państwa wobec udziału kobiet w systemie obronnym RP w kontekście rozwiązań przyjętych w innych państwach europejskich

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając, z upoważnienia Ministra Obrony Narodowej, na interpelację nr 9418 Pana Posła Janusza Cieszyńskiego w sprawie polityki państwa wobec udziału kobiet w systemie obronnym RP w kontekście rozwiązań przyjętych w innych państwach europejskich, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Służba w wojsku, po zniesieniu obowiązkowej służby wojskowej na rzecz armii zawodowej, stała się nowym rynkiem pracy, a akty prawne, normujące służbę wojskową w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, nie różnicują żołnierzy ze względu na płeć, za wyjątkiem przepisów dotyczących egzaminów z wychowania fizycznego oraz przepisów wdrażanych na podstawie Kodeksu pracy, w którym są uregulowane kwestie związane z macierzyństwem oraz z bezpieczeństwem i higieną pracy kobiet.

Żołnierze zawodowi – kobiety pełnią służbę we wszystkich korpusach osobowych, za wyjątkiem korpusu osobowego duszpasterstwa, a ich udział procentowy wśród ogółu żołnierzy zawodowych wzrósł w ostatnich 10 latach z ponad 4% do ponad 14%.

Zakres obowiązku służby wojskowej określa ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r., poz. 248 z późn. zm.). Do kwalifikacji wojskowej mogą się zgłosić również ochotnicy, w tym kobiety, do końca roku kalendarzowego, w którym kończą 60 lat życia, niezależnie od posiadanych kwalifikacji i wykształcenia, jeżeli ukończyli co najmniej 18 lat życia.

Kobiety posiadające kwalifikacje przydatne do służby wojskowej oraz kobiety pobierające naukę w celu uzyskania tych kwalifikacji, które w danym roku szkolnym lub akademickim kończą naukę, albo będące studentkami lub absolwentkami szkół wyższych, mogą być poddane obowiązkowi stawienia się do kwalifikacji wojskowej, poczynając od dnia 1 stycznia roku kalendarzowego, w którym kończą 19 lat życia. Natomiast, za kwalifikacje przydatne do służby wojskowej uznaje się wykształcenie lub kwalifikacje zawodowe wymagane do wykonywania zawodów medycznych, weterynaryjnych, morskich oraz lotniczych, a także zawodów: psychologów, rehabilitantów, radiologów, diagnostyków laboratoryjnych, informatyków, teleinformatyków, nawigatorów oraz tłumaczy.

Kobiety, które w danym roku szkolnym albo akademickim kończą studia na kierunku: analityka medyczna, farmacja, fizjoterapia, lekarskim, lekarsko-dentystycznym, pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne, weterynaria oraz związanych z psychologią oraz w zawodach technik farmaceutyczny i technik weterynarii – są zobowiązane do stawienia się do kwalifikacji wojskowej. Są to

szczególne i deficytowe oraz pożądane specjalności medyczne na aktualnym polu walki w aspekcie zachowania zdolności przez żołnierzy do prowadzenia tych działań i udzielania im stosownej pomocy medycznej lub psychologicznej. Powyższe ma istotne znaczenie, zważywszy specyfikę i charakter konfliktów zbrojnych oraz przeznaczenie i zadania SZ RP jako całości. Zgodnie z art. 60 ust. 5 przywołanej wyżej ustawy, do kwalifikacji wojskowej mogą również stawać kobiety, które ochotniczo zgłosiły się do pełnienia służby wojskowej.

Nie istnieją, a tym samym nie są utrzymywane zróżnicowane standardy wymagań psychofizycznych wobec kobiet oraz mężczyzn żołnierzy. Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie orzekania o zdolności do służby wojskowej i trybu postępowania wojskowych komisji lekarskich w tych sprawach (Dz. U. poz. 466), wydane na podstawie art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, nie wprowadza odmiennych standardów zdrowia psychicznego oraz fizycznego wobec obu płci.

Wojskowe komisje lekarskie wydają orzeczenie o zdolności danej osoby do odpowiedniego rodzaju służby wojskowej na podstawie badania lekarskiego z uwzględnieniem wyników badań i konsultacji specjalistycznych, a w przypadku potrzeby - również obserwacji szpitalnej.

Informuję również, iż w SZ RP funkcjonuje Rada do Spraw Wojskowej Służby Kobiet, do której zadań należy, m.in. współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami państwowymi i międzynarodowymi wraz z ich wyspecjalizowanymi agendami w zakresie wymiany doświadczeń wynikających

z pełnienia zawodowej służby wojskowej przez żołnierzy – kobiety.

Podsumowując, pragnę podkreślić, że w opinii dowódców żołnierze-kobiety są osobami ambitnymi, realizującymi na wysokim poziomie zadania służbowe, wnoszą do wojska unikalny zestaw cech i predyspozycji, sprawdzają się w powierzonych im rolach na różnych stanowiskach służbowych. Nie należy jednak postrzegać służby kobiet jako autonomicznego komponentu SZ RP (są żołnierzami, realizującymi zadania obronne, jak każdy inny żołnierz). Aktualne przepisy w zakresie kwalifikacji wojskowej, w tym dotyczące obowiązku stawienia się do kwalifikacji wojskowej kobiet posiadających kwalifikacje zawodowe przydatne do służby wojskowej, uważa się za wystarczające.

Pragnę zapewnić, że resort obrony narodowej zna i na bieżąco analizuje rozwiązania prawno-organizacyjne, dotyczące m.in. służby wojskowej kobiet w różnych państwach, które są uwarunkowane polityką danego kraju, możliwościami ekonomicznymi, demograficznymi, tradycją, doświadczeniami historycznymi, a także bieżącymi zagrożeniami.

Z wyrazami szacunku

Paweł BEJDA

/dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/